

Európai trendfigyelő

2013. április

Európai Unió

A Szociális Védelmi Bizottság közzétette 2012 évi jelentését: „Szociális Európa: Jelenlegi kihívások és a továbblépés lehetőségei” címmel.

A 2013. februárban elfogadott [jelentés](#) hangsúlyozza, hogy az EU kritikus időszakban van, amennyiben koherens és integrált politikákat akar válaszul bevezetni a kihívásokra. A jelentés a fokozódó szegénységre figyelmeztet az Európai Unióban, és négy kulcsfontosságú szociális trendet azonosít európai szintű monitorozás céljából:

- a szegénység és a társadalmi kirekesztődés növekedése az egész népességen belül;
- a szegénységben és társadalmi kirekesztődésben élő gyermekek számának növekedése;
- a dolgozó szegények számának növekedése;
- a munkanélküli háztartásokban a szegénység kockázatának növekedése.

A jelentés felszólít a pénzügyi konszolidáció minőségének sürgős javítására, és a szociális védelmi rendszerek rugalmasabbá tételére. A hangsúly a rövid távú intézkedésekről a strukturális reformokra való átállás szükségességén van, a gazdasági növekedés ösztönzése, a magas foglalkoztatási szint elősegítése és a megfelelő szociális védelem érdekében.

Housing First Europe Záró Konferencia

Mostantól lehet regisztrálni az Európai Bizottság által támogatott *Housing First Europe* szociális kísérleti projekt záró konferenciájára.

A jelentkezési határidő 2013. május 10.

A konferencia június 13-14-én kerül megrendezésre Amszterdamban, amelyen ismertetik a Housing First teszthelyszínek kiértékelését és lehetőség nyílik a témában a tapasztalatcserére a modell európai megvalósításáról.

A konferencia egyik vezérszónoka a new-yorki Pathways to Housing nevű szervezet vezetője, Sam Tsemberis lesz.

Franciaország

Április 11-én az [Emmaüs Solidarité](#), az [Emmaüs France](#) és az [Fondation Abbé Pierre](#) közösen indítottak kampányt „[A szegénység nem bűn](#)” címmel. A kampány [weboldalán](#) egy karta aláírásával szolidaritást lehet vállalni a hajléktalan emberekkel, illetve be lehet számolni a hajléktalan embereket sújtó helyi rendeletekről és egy megosztható [videót](#) is meg lehet tekinteni.

Németország

A hajléktalan emberek téli halálzásásával kapcsolatosan a BAGW, németországi ernyőszervezet, a megelőzésre és a társadalom tudatosítására szólít fel.

Egy [sajtóközleményben](#) a BAGW arról tájékoztat, hogy 2012 - 2013 telén legalább öt hajléktalan ember fagyott meg, és további hat kérdéses eset is van. Ezen okból a BAGW a szükséges preventív intézkedések megtételére szólítja fel az önkormányzatokat, és az alábbi javaslatokat fogalmazták meg:

- Az utcai szociális szolgálatok felállítása és a meglévők megerősítése, hogy behozhassák az utcáról a fagyhalállal fenyegetett hajléktalan embereket.
- Krízis-telefonvonalak létrehozása a lakosság számára, arra az esetre, ha veszélyben lévő személlyel találkoznak.
- A menedékhelyek feleljenek meg a privát élettérrel kapcsolatos minimum kívánalmaknak.
- A házirendekben fogalmazzák meg lopások és az erőszakos cselekedetek elleni védelmet.
- A hajléktalan nők számára biztosítsák az elkülönített és biztonságos elhelyezést.
- Hozzanak létre a kisebb hajléktalan csoportok számára szálláslehetőséget jelenlegi lakóhelyükön (beleértve az eb tartókat is).
- Biztosítani kell a menedékhelyek tartós nyitva tartását éjjel-nappal.
- Ne limitálják néhány napra a menhelyen tartózkodás lehetőségét.
-

- Nyissák meg a metró megállókat, a vasútállomásokat és az egyéb szóba jöhető helyeket.
- Biztosítsanak elegendő alacsony küszöbű nappali menhelyet.
- Amennyiben szükséges, biztosítsanak megfelelő helyeket, mint pl. üres kereskedelmi célú épületek, amelyek fűthetőek és mellékhelyiségekkel is ellátottak.

Kézikönyv a Németországban élő illegális bevándorlók számára

A *Hamburger Weltwirtschaftsinstitut* (Hamburgi Világgazdasági Intézet) becslése szerint 400 000 ember él tartózkodási engedély nélkül Németországban. Ezek az emberek attól félnek, hogy megtalálják és kitiltják őket az országból. Gyakran nem tudnak élni alapvető jogaikkal sem. A németországi Vöröskereszt és a Caritas kézikönyvet állított össze számukra, amelyben tanácsadással szolgálnak ezeknek az embereknek. A kézikönyv legfrissebb kiadása itt [olvasható](#).

Ausztria

A lakáshiányra kívánják felhívni a közvélemény figyelmét Salzburgban

Március 21-én számos helyi hálózat (*Forum Wohnungslosenhilfe Salzburg, Salzburger Armutskonferenz, Runder Tisch Menschenrechte, ÖH Salzburg*) részvételével első alkalommal tartottak a lakáshiánynak szentelt tematikus napot Salzburgban. A nap megrendezésének apropóját a lakhatással kapcsolatos költségek emelkedése, valamint a lakásnélküliek és hajléktalanok tartósan magas száma adta. A rendezvényen különböző tevékenységek zajlottak, például egy sajtókonferencián közzétették a salzburgi lakástalanokról szóló számadatokat és a szervezők különféle kreatív módokon próbálták felkelteni a járókelők figyelmét. A nap végén egy kerekasztal-beszélgetésen mutatták be a kormánynak szánt lakáspolitikai javaslataikat. Mivel Salzburgban és Ausztriában hamarosan választások lesznek a megfizethető lakhatás kiemelkedő helyen szerepel a sajtó napirendjén. A várakozások

szerint a tematikus napnak konkrét eredményei lesznek. További információ [német nyelven](#).

Görögország

Szolidaritási tüntetés a hajléktalan emberekért

Több százan vettek részt Athénban azon a tiltakozó meneten, amelyen a résztvevők a hajléktalan emberekkel vállaltak szolidaritást. A csendes demonstráció célja az volt, hogy felhívja a figyelmet az országban élő hajléktalan emberek szomorú sorsára. A demonstráció szervezője, a Klimaka nevű civil szervezet becslése szerint a közterületen éjszakázni kényszerülők száma 2009 óta 25-30%-kal emelkedett, amely egyértelműen az országot sújtó gazdasági válságnak tulajdonítható.

Hollandia

2012-ben emelkedett a kilakoltatások száma

2012-ben a hollandiai lakástársaságok 6750 kilakoltatást rendeltek el, ami hozzávetőlegesen [10%-kal több](#), mint az egy évvel korábbi adat. A társaságok úgy vették észre, hogy a gazdasági válság eredményeképpen megemelkedtek a lakbérhátralékok, így a kilakoltatásban bekövetkező növekedés „nem is előzhető meg.” A társaságok azt mondják, hogy a lehető leggyorsabban intézkednek a lakbér tartozások elkerülése érdekében, hogy ahol lehet, elejét vegyék a kilakoltatásoknak.

Sportolási lehetőség a hajléktalan-ellátást igénybevevőknek – Holland sikertörténet

2010-ben a hollandiai hajléktalan-ellátók ernyőszervezete, a Federatie Opgang, programot indított az ellátást igénybevevők sporttevékenységekben való részvételének bátorítása céljából. A program, amelyet az Egészségügyi, Jóléti és Sport Minisztérium finanszírozott, a sporttevékenységben való részvétel pozitív hatásaira épül.

A terv elősegítette a sport- és edzésalkalmak indítását a különböző hollandiai hajléktalan-ellátó szervezeteknél, szakadzők bevonásával, országos és nemzetközi sportesemények szervezésével, bizonyos tevékenységek finanszírozásával és az állandó figyelemfelkeltéssel hírlevelekben és a közösségi médiában.

A Verwey-Jonker Intézet nemrégiben zárta le a programról szóló hároméves kutatását, amelyben évente monitorozták a program keretében kínált szolgáltatások tapasztalatait online kérdőívekkel. Nyilvánvalóvá vált, hogy a vizsgált három évben a sporttevékenységekben való részvétel a hajléktalan emberek ellátásban töltött idejének meghatározó részévé vált. A hajléktalan-ellátó szolgálatok egyre szélesebb

spektrumú tevékenységeket kínálnak ügyfeleik számára és egyre gyakrabban alkalmaznak ehhez szakértelemmel bíró munkatársakat. Egyre több ellátó működik együtt az önkormányzatokkal és sportegyesületekkel. Végül egyre inkább tudatosodik az ügyfelek motiválásának jelentősége. Gyakran a veszélyeztetett emberekkel folytatott munka még mindig kihívást jelent a velük foglalkozó szakemberek számára. Ugyanakkor, az ellátók jelentős lépéseket tettek a gyakorlati akadályok elhárításával (mint pl. biztonsági intézkedések, a gyermekfelügyelet, az utazás megoldása) és kreatív alternatívák nyújtásával annak érdekében, hogy bevonják ügyfeleiket a szükségleteiknek megfelelő tevékenységek végzésébe. A következő három évben a Holland Minisztérium folytatja a program támogatását, és az ellátók a pozitív eredményeik megtartására, ill. bővítésére fókuszálnak majd. A tanulmány június 5-től lesz olvasható a www.verwey-jonker.nl oldalon. Amennyiben további információt szeretne kérni a kutatásról, vegye fel a kapcsolatot Rianne Verwijs-szel.

Portugália

Túlzsúfolt lakáskörülmények

A 2011-ben végzett népszámlálás rámutatott, hogy Portugáliában 450 ezer család él túlzsúfolt lakásokban. Mivel sokan nem tudják kifizetni a lakbért vagy a jelzáloghitel törlesztő részleteit, kénytelenek visszaköltözni a szülői házba, vagy kisebb lakásba.

Spanyolország

Átalakítják az andalúziai lakástörvényt a lakhatás szociális rendeltetésének biztosítása érdekében

A spanyolországi régió, Andalúzia, [intézkedéseket](#) vezetett be a kilakoltatási hullám visszaszorítása, valamint a bérlők és a lakástulajdonosok fokozottabb védelme érdekében. Az intézkedéseket előrelépésként üdvözték, mivel azok a megfelelő lakhatás alapvető emberi jogként való elismerése irányába mutatnak. Az intézkedésről szóló döntés az emberi jogok, különösen a megfelelő lakhatáshoz való jog figyelembevételén alapul, amely kimondja, hogy a lakhatást nem szabad a piac

törvényszerűségeinek alárendelt kereskedelmi terméknek tekinteni. A hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a lakhatásnak elsődlegesen szociális rendeltetése legyen. A magántulajdonhoz való jogot (a spanyol alkotmány 37. cikkelye) a szociális szerepe által kellene definiálni. A pénzügyi társulásoknak nyilatkozniuk kell az u.n. „védelem alatt álló lakások” megszerzéséről.

Az intézkedés felfüggeszti azoknak a lakásoknak a banki lefoglalását, amelyek tulajdonosai nem tudják fizetni a jelzálogkölcsönüket. Ettől az intézkedéstől a kilakoltatások ütemének lassulását várják a régióban, amelyet különösen érint ez a probléma, mivel ez az a régió, amelyet az utóbbi években leginkább [sújtott a munkanélküliség](#). A rendelet keretek közé szorítja a bankok hatalmát, mely szerint maximum három évig birtokban kell maradnia az ingatlanoknak, így azonnal nem lakoltathatják ki a veszélyeztetett családokat. Az intézkedés 200 család azonnali javát szolgálja. A rendelet bevezet egy mechanizmust az üres lakások azonosítására (pl. a víz- és áramhasználat alapján) és bejelentésére vonatkozóan, valamint létrehozza az Üres Ingatlanok Regiszterét és ezzel egyidejűleg számos intézkedést is megfogalmaz ezeknek az üres lakásoknak a megtöltésére, használatba vételére vonatkozóan. A rendelet kimondja, hogy az üres ingatlanok létezése a várostervezés nem megfelelő működéséről tanúskodik, és hogy azok a cégek, amelyek ilyen ingatlanokkal rendelkeznek nagyobb büntetést kötelesek fizetni. Az üres ingatlanokkal rendelkező bankoknak és az ingatlanközvetítőknek bérbe kell adniuk az üres épületeiket, máskülönben 9 000 EUR bírságot kockáztatnak. 2001-ben Andalúziában 548 669 ingatlan (22,7%) állt üresen és most a becslések szerint (a 2011-es népszámlálási adatok alapján) 700 000 tehető a számuk. Andalúziában az ingatlanok 16,9%-a bérelt, szemben a 33%-os európai átlaggal. A régióban 50 000 család keres bérlakást. A rendelet ugyanakkor elismeri, hogy nem elég pusztán növelni a lakások számát, a lakásállományt hatékonyan és eredményesen kell igazgatni. Ezért a rendelet a lakásokat felügyelő és szankcionáló hatóságot, és egy lakásfigyelő szolgálatot vezet be.

Mindeközben az országot irányító Néppárt lezárta a vitát a jelzálogról szóló törvényről, [magára haragítva](#) azokat a csoportokat, amelyek az igazságosabb jelzálog feltételekről szóló Civil Törvényi Kezdeményezést támogatták: a jogi szakembereket, a szociális munkásokat, a bírákat és másokat.

Egyesült Királyság

A wales-i kormány új egészségügyi és hajléktalanügyi [standardokat](#) vezetett be, amelyeket azért terveztek, hogy biztosítsák a hajléktalan emberek és más veszélyeztetett csoportok egészségügyi ellátáshoz való hozzáférését.

Innovatív finanszírozás a megfizethető lakhatásért

Egy kihívásokkal teli gazdasági környezetben innovációra van szükség a korlátozott állami támogatások bővítése és a magánszektor bevonásának növelése érdekében, amelyek segítséget jelenthetnek a megfizethető lakások biztosításában. Ez a [tanulmány](#) feltárja a megfizethető lakások finanszírozásával kapcsolatos felmerülő kérdéseket; kiemeli azokat az Egyesült Királyságból és más országokból származó ígéretes politikákat, amelyek innovatív finanszírozási ötleteket nyújtanak a kínálat növeléséhez. A dokumentum azzal a következtetéssel zárul, hogy a hosszú távú lakáspolitikának kezelnie kell a piaci zavarokat és állandóan mérsékelnie kell a lakáspolitikák ingadozásait, ami a lakhatással kapcsolatos adók és a veszélyeztetett lakástulajdonosok védelmének felülvizsgálatát, valamint a magánbérleti szektor kiterjedtebb piaci szerepének támogatását jelenti.

Készítette: Bakos Péter (FogLak projekt2)